

בעזרת השם יתברך

גליון # 38 - חודש חשון תשל"א

אגרון עולמי לגלות את האמת על חיוב ישוב ארץ ישראל
שהיא מצות עשה מן התורה ושקולה כנגד כל מצות התורה

בירורי הלכות מכל ספרי שאלות ותשובות

הגליונות האלו מיוסדים לשבור את כח של אלו שמוציאים דיבתם רעה על ארצינו הקדושה כמו שכתוב בספר חפץ חיים בהקדמה, וז"ל: ועוד הלא ידוע הוא שנגזר עלינו גלות מפבר מעת מעשה המרגלים, כמו שכתוב בתהלים (פרק קי"ו, כ"ו-כ"ז), "וישא ידו להם להפיל אותם וגו' בגוים ולזרותם בארצות", וכמו שפרש רשארץ ישראל שם והרמב"ן בפקשת שלח, (במדבר י"ד א') וחטא המרגלים הלא היה עון לשון הרע, וכמו דאיתא בערכין (דף ט"ו.) אם כן אנו מכרחין לתקן זה החטא קדם הגאולה. וכדאיתא בתנא דבי אליהו שהלשון הרע עולה עד כנגד כסא הכבוד, ובפרט כשהוא מדבר נגד ארץ ישראל.

על ידי שנלמוד על מצות ישוב ארץ ישראל נזכה שכל בני ישראל יעלו לארצינו הקדושה כמ"ש בעובדיה (פרק א פסוק יז) ובהר ציון תהיה פליטה והיה קדש וירשו בית יעקב את מורשיהם. (ובספר ישעיה פרק ס פסוק כא) ועמד כלם צדיקים לעולם וירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר. הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום אני ה' בעתה אחישנה. ונזכה בקרוב ממש לביאת משיח צדקינו בב"א.

עוד לקטנו מדברי חז"ל בש"ס בבלי ירושלמי ומדרשים, זוהר הקדוש ותיקונים וספרי הראשונים, ומספרי מוסר וספרי ח"ן מגדולי האחרונים וספרי תלמידי הבעל שם טוב זצלה"ה

עיה"ק צפת תובב"א

מצות ישיבת ארץ ישראל

על פי שאלות ותשובות באלף שנים האחרונות

שו"ת מהר"י בי רב סימן לח

קנין אגב קרקע שיש לכל אחד בארץ ישראל

מרדכי ב"ק רמז קכ"ו ועיין שם רמז רי"ד, והגמ"י פ"א משלוחי אות ח' ותשב"ץ סי' תק"ז וכ"י פראג סי' קס"ח וע"ע בב"ק שם בפירש"י ותוס' ד"ה אין אמר שמואל אין משלחין מעות בדיוקני (ב"ק ק"ד ע"ב) פי' סימן כמנהג בני אדם שחותכין עץ לשנים והמפקיד יניח ביד הנפקד אחד ואמר מי שיביא לך זה הנשאר בידי תן לו פקדוני דשמה זה המביא היה במסירת הסימן זה לזה וגנבו או מצאו ובא לקח הפקדון בערמה [אז] אם נאבד הפקדון [בדרך וטען] המפקיד לא נתתיו לו אלא גנבו ממני טענתי טענה ואפי' עדי' חתומי עליה שכתבו עדים וחתמו שמסרה לו בפניהם אפ"ה אמר שמואל דלא

משלחי' דלא דמי לשלחה לי ביד בני או עבדי דהוי שליח דהתם ייחד לו השליח אבל הכא שאמר ביד מי שאשלח לא הוי שליח דצריך [לפרט] לו השליח בפירוש. ורבי יוחנן אמר אם עדי' חתומי' עליה דליכא למיחש לגנבי [הוי] שליח דכיון דאמר שלחה ביד מי [שמביא] הסימן לך הוי כאילו פירש. ע"א לשמואל דאמר אין משלחין אפי' עדים חתומי' עליה משום דמצי הנפקד לדחויי ולומר לך דלמא מת המשלח אדאתית ונפל הפקדון קמי יתמי ואינך שלוחם ור' יוחנן אמר אם עדי' חתומי' עליה [משלחי'] דלא חייש לדלמא מת ולא מצי מדחי ליה והיינו דקאמר ולשמואל היכי עביד כי הא דר' אבא וכו' דא"ל רבא לרב ספרא אפי' כתב [לך] ר' אבא התקבלתי לאו כלום היא דדלמא אדהכי והכי נח נפשי' דרב אבא ונפלו זוזי קמי יתמי ואינך [שלוחיהם] ושליח של ר' אבא אינו כלום שהרי מת אלא זיל לקנינהו ניהלך ר' אבא אגב קרקע כו'. ושדר מר רב יהודאי גאון לבני אדם ששאלוהו על אחד שטען על חבירו כי הגיע כתבך אלי שאתן לפלוני מה שהיה לך בידי וכבר נתתי לו ופלוני זה נפטר והכתב נאבד והשיב להם [כאן] שמנהג לשגר זה בכתב כיון שטען כי כתבך הגיע לידי כאלו טוען אתה אמרת לי ונשבע שהגיע לידו כתב שלו ונפטר מן הכל וה"מ דאיכא מנהגא לשגר בכתב בעלמא [אבל במקום דליכא מנהגא לא] אין משלחי' מעות בדיוקני כלומר אפי' הקנם לו לשליח בפני שנים שא"ל קני אותם לפטור משלח בקבלתך המעות אין נקני' בחליפין ולא קנאה השליח שיהא המשלח נפטר בקבלתו ואפי' עדי' חתומי' על [הקנין] דנימא נהי דלא קני שלוחו מיהו להוי דסבר שמואל שליח שעשאוהו בעדי' לא הוי שליח ולא דמי לשלח ביד בני דהתם א"ל פה אל פה ולא מצי א"ל הכי קאמרי אינש מהימנא הוא אי בעית לשדורי בידיה שדור אבל שליח שעשאו בעדי' מצי אמר הכי ולשמואל לא מהני קנין למעות אלא אגב קרקע כדרב פפא דאקני זוזי אגב אסיפ' דביתיה אבל דברים אחרי' הנקני' בחליפי' משלח בקנין לחודי' לשמואל ולהכי אמר שמואל מעות דוקא ור' יוחנן אמר ודאי אין משלחי' בדיוקני ואין נקנין בחליפין אבל אם כתב וחתם בעדי' שהקנם לו [והודיעו למשלח] שעשאו בעדים דהוי שליח ור"י לטעמיה דאמר

(שם ע"א) הוי שליח דיוקני פי' בפני שנים א"ל קני דיו שנים כמו [דיון] פרצופין. ונראה לרבי' ברוך דאם כתב לו כתב ידו או העמיד עליו עדי' שישלח מעותיו ועליו לקבל אחריות הדרך ושלח ונאנס השליח דפטור המשלח ומה שמצריכי' לכתוב הרשאה להקנות אגב קרקע זהו משום דאיכא למיחש שמא ימות זה בעוד שהשליח בדרך וקודם שיתן ליד השליח ויתחייב להם לפרוע ליתומים פעם שנית כי יכולי' לומר אנו לא עשאנוהו שליח. והא דכתבי' ונתתי לו ארבע אמות קרקע בחצרי ואע"ג דל"ל עיין תוס' ב"ק קי"ד ע"ב ד"ה אגב ולעיל סי' תקל"ו. י"ל הודאת בע"ד כק' עדי' דמי כיון דבעצמו מודה. ואית דמפרשי יש לו ד' אמות בקבר או בארץ ישראל. וקשה התינח לשטר אחד או להרשאה אחת שיכול לכתוב אלא י' שטרות או יותר הלא כבר הקנה לראשון אלא נראה כפי' ראשון והודאתו כמאה עדי'. ואמר רבא שליחא דרבנן מהימן כבי תרי (ב"ק קי"ב ע"ב) פסק רב אלפס בכולהו הלכתא כרבא.